

HACCIN ENERJİSİNİ HEDER ETMEMEK

Bazı olaylar insan hayatında dönüm noktası olur. O noktadan itibaren önceki yaşamıyla tamamen zıt bir hayat sürmeye başlar. Âdetâ her şey bir kıvılcımın çakmasıyla başlar. Bu değişim müsbet yönde olabileceği gibi menfi yönde de olabilir. Uygunsuz bir arka-

daş ortamı insanın sahip olduğu değerlerden uzaklaşarak yanlış yollarına sapmasına neden olabilir. Fırsat olarak gördüğü, ama doğru olmayan bir imkân, her şeyi bir yana bırakarak yeni bir rota çizmeye sürükleyebilir. Böylesi ânî, olumsuz ve keskin dönüşümler olabileceği gibi, bu yola yavaş yavaş da girilebi-

lir. İnsan bir kopuş süreci yaşar, öteye doğru yaklaşmaya başlar, sonra tamamen başkalaşır. Önce namazlarından fire verir, harama helâle dikkat etme çabasında gevşeme olur, arkadaş ortamları değişir ve kendisi de değişmeye başlar. Bir müddet sonra da -elinden tutan biri bulunmazsa- bir başkası olup çıkar.

Bunun yanında müsbet yönde bir değişim de görülebilir. Bu daha iyiye yönelme şeklinde olabileceği gibi önceki olumsuz hayatın bir kenara bırakılarak yeniden doğmuşçasına İslâm'a sınımsız sarılmak şeklinde de olabilir. İbadetler ve diğer kulluk görevleri noktasında gevşekliği olan nice insan, kalpleri içeriden fetheden bir hoca efendinin samimi sohbetinden etkilenerek, hayatını daha iyi noktaya taşımak için büyük bir çaba sarf eder. Bir başkası Kadir Gecesi ziyarete açılan sakal-ı şeriften ve onu öperken gözyaşlarına boğulan cemaatin içli ve ihlâs dolu halinden etkilenerek yaşamının geri kalanını iyice güzelleştirmeye gayret eder. Onun içindeki koru alevlendiren bazen bir türbe ziyareti olur, bazen iyi bir Müs-

lüman olarak bilinen birine yapılan yolculuk olur. Bütün bu güzel ortamlar mü'minin hayatını daha iyiye sevk etmesine neden olabileceği gibi, o ortamlardan birinde hasbelkader bulunan ama dinî duyarlılıkları neredeyse bitme noktasına gelmiş, kulluk görevlerini tamamen askıya almış bir insanın içinde şimşekler çakarak hayata yeniden başlamasına, geçmişe sünger çekmesine de neden olabilir. Nitekim geçmiş günlerine tevbe ederek hayatlarını yeniden kurma çabası içine giren ve iyi birer Müslüman olmaya çalışan nice insanlar vardır etrafımızda.

Ülkemizden gidip hac ibadetini yerine getiren, sağlık ve afiyet içerisinde hac ibadetini yerine getirmiş olarak yurdumuza

dönen binlerce insan var. Bunlar Kâbe'yi tavaf ederken, Safâ ile Merve arasında sa'y yaparken, Hira ve Sevr dağlarına tırmanırken, Arafat'a çıkarken, Mina'da gezinirken, Hz. Peygamber (s.a.v)'in mescidinde ona yakın olmanın hazzını derinden hissederek Kur'an okurken, Kibleteyn Mescidi'nde namaz kılarken dünyadan tamamen koştular. Sürekli ibadetle ve Allah'a münâcâtla meşgul oldular. Geçmiş günahlarını, kusurlarını ve nerelerde yanlışlar yaptıklarını tek tek gözlerinin önüne getirerek bundan sonraki hayatlarında daha güzel birer mü'min olacaklarına dair Allah'a söz verdiler. Gözlerinden hiç ri'yâ içermeyen yaşlar akıttılar, hayatlarının en samimî ibadetlerini ifâ ettiler ve en nihayet Allah'a kulluk et-

meye doyamadan memleketlerine döndüler.

Hacdan dönen hacıları ziyaret ettiğinizde, yirmi dört saati Allah ile geçirmiş olmanın yüzlerine sirâyet eden güzelliğini fark edersiniz. Günahlarından arınıp, bir başka insan olmaya azmedip yanlışlarını gerilerinde bırakarak gelmişlerdir. Onlar hayatlarına âdetâ yeniden başlamışlardır. Hac ibadeti, geçmiş defterlerini kapatıp yeni bir sayfa açmalarına vesile olmuştur. Tıpkı yukarıda bahsettiğimiz, hayatlarını dönüştüren, bir şeylerden etkilenerek dinin isteklerine uygun bir yaşam sürmeye çalışan diğer insanlar gibi.

Tanıyanlar Ondan Etkilenir

Bir husus dikkatinizi çeker: Hacdan gelen insanlar ibadetlerine son derece dikkat etmeye çalışırlar. Cemaatle namaz kılmaya önem verirler. Haram ve helâl hususunda son derece titizdirler. Ağzlarından Allah'ın razı olmayacağı, kulların hoşnut olmayacağı kötü bir söz çıkarmaması için kendilerini kontrol altında tutarlar. Zira hem Allah'a hacda verdikleri sözü tutma azmindedirler, hem de artık "Hacı" diye hitap eden çevredekilerin beklediği örnek yaşantıyı sergilemek durumundadırlar. Onların bu güzel tutum ve davranışları, hiç şüpheleniz olmasın, etraflarına müsbet etki yapar, tanıyanlar onlardan etkilenerek kendilerine çeki düzen verir.

Düşünebiliyor musunuz, ülkemizden binlerce insan hac ibadetlerini yaparak memleketlerine döndüler. Verilen bilgilere göre hacca giden insanların yaş ortalaması çok aşağı düştü. Artık gençler bu ibadeti yerine getirmek için büyük bir gayret içerisinde. Şimdi bu yıl hacca giden binlerce insanın hacda kuşandıkları mânevî havayı ve oranın güzel ortamını buldukları muhitlere taşıdıklarını bir gözünüzün önüne getirin. Her bir insan güzel diyarların mânevî kokusunu kendi çevresine götürdü. Hepsinin en az elli ziyaretçisi olduğunu düşününce olursanız milyonlarca insan onlar vasıtasıyla bu mânevî havayı teneffüs ettiler. Anlattıklarından etkilendiler ve hacca ilk kez gidecek olanlar en kısa zamanda gitmek, gitmiş olanlar da tekrar nasip olması niyazıyla yanlarından ayrıldılar. Hiç şüphesiz, haccın pek çok faydası yanında, oradaki mânevî atmosferin ve kulluk yapma lezzetinin diğer insanlara taşınması haccın en büyük mânevî faydalarından birisidir.

Hac ibadetini yerine getiren Müslümanların durumu, Hz. Peygamber (s.a.v)'i arada bir ziyaret edebilmiş veya sadece bir kez ziyaret etme imkânı bulmuş sahâbîlerinin durumlarına benzemektedir. Söz konusu sahâbîler çeşitli zorluklara ve çöle katlanarak Hz. Peygamber (s.a.v)'i ziyarete geliyorlar, İslâm'ın buyruklarını öğreniyorlar, Allah Rasûlü'nün etrafındaki kutlu arkadaşlarının aralarındaki güzel arka-

daşlıktan etkileniyorlardı. Hem mânevî atmosferi hem de öğrendiklerini yurtlarına taşıyorlardı. Onların durumlarından ve anlattıklarından etkilenen akrabaları ve tanıdıkları İslâm'ı kabul ediyorlardı. Önceden Müslüman olmuşlarsa, kendilerine çeki düzen veriyorlar, kulluk bilinçlerini yükseltiyorlar ve ibadetlere daha sıkı yapılıyorlardı. Hz. Peygamberle birlikte hac ibadetini yerine getirmiş yüz binden fazla Müslüman da benzer duyguları yüklenerek beldelerine dönmüşlerdi.

İslâmın Öncülerini Hatırlatır

İşte hac ibadetini îfâ eden mü'min kardeşlerimiz bizlere Allah Rasûlü'nü ziyaret eden sahâbîlerini, onunla birlikte hac ibadetini îfâ etmiş İslâm'ın öncülerini hatırlatmaktadır. Bizlere diğer Müslüman kardeşlerimizden haberler getirmektedirler, haccın mânevî havasını bizlere aktarmaktadırlar, Medîne-i Münevvere'de Allah Rasûlü'ne komşu olarak yaptıkları ibadetlerden ve Kur'an okumalardan aldıkları lezzetleri sunmaktadırlar. Allah Rasûlü, sanki hayatta imiş gibi onların mânevî heybelerini doldurmuş, mutlu bir şekilde yurtlarına geri göndermiştir. Tıpkı hayatta olduğu gibi. Zira Allah Rasûlü hâlâ tebliğ görevini yerine getirmeye, insanlara İslâm'ı anlatma görevine -Vefât etmiş olmasına rağmen- devam etmektedir. Hacda kazanılan bütün güzelliklere vesile olan odur, biz

Müslümanları Kâbe'nin etrafında birleştirip aynı Allah'a beraberce secde ettiren odur. Allah onun vesilesiyle bizlere kulluğu öğretmiştir. O hâlâ görevine devam etmekte, milyonlar onun öğrettiği şekilde ibadetlerini yaparak kulluk bilinçlerini, peygamber sevgilerini katmerleştirerek hacdan dönmektedirler.

Hacca gitmek güzel, oradaki atmosferi ülkeye taşımak çok hoş, insanları etkilemek anlatılmaz bir güzelliştir. Evet, böyledir ancak, hepsinden daha güzel olan, bu hali sürekli kılabilmektedir. İnsanlar hacdan dönen insana "Hacı" derler. Bunun anlamı, "Hac gibi kutsal bir ibadeti yerine getirdin, artık buna uygun davran." demektir. Aslında Müslümanın her zaman ve her hâl ü kârda öyle olması gerekir; ama insanlar hacca giden insanlardan çok farklı bir yaşam tarzı beklerler. Değişmelerini isterler. Ancak orada kazanılan güzelliklerden yavaş yavaş fire verilmeye başlanırsa, ağız eski alışkanlıklarını devam ettirerek ileri geri konuşursa, ibadetlerde aksaklıklar söz konusu olursa, tehlike çanları çalmaya başlamış demektir. İnsanlar hürmet ederek dedikleri "Hacı" ifadesini, artık alay ederek demeye başlayacaklardır: "Hem hacca gidip hacı oldun, bir de yaptığın şu işlere bak?"

"Hacdan taşıdığımız mânevî atmosferi kaybetmek istemiyoruz, orada tattığımız mânevî güzelliklerin devam etmesini

arzuluyoruz." deniyorsa, yapılacak olan şey basittir. "Orada size bu güzellikleri kazandıran şeyler neyse, onları devam ettirin." Öncelikle güzel bir arkadaş topluluğu içinde yer alarak, birbirinize Allah'ı hatırlatmak, hep müsbet yönde birbirinizi etkile-

şanan insanın bu güzellikleri kaybetmeden güzel bir hayat süreceği ümit edilir.

Hacılardan beklentimizi bir hac âyeti ile sonlandıralım: "Hac ibadetinizi bitirdiğinizde, babalarınızı andığınız gibi, hat-

mek. Bu son derece önemlidir. Zira iyi bir arkadaş gurubu içinde kalarak kendisini kontrol altında tutmayan insanın değerlerini kaybetmeye başlaması ihtimali büyüktür. Bunun yanında mümkün olduğunca namaz için cemaate devam etmek, ağızdan kötü söz çıkmamasına çabalamak ve Allah'ın dinini daha iyi öğrenmek için okumaya önem vermek. Eğer bunlar yapılırsa hac güzelliklerini ku-

ta ondan daha kuvvetli bir anıyla Allah'ı anın. 'Rabbimiz! Bize sadece dünyada ver' diyen insanlar vardır, öylesine, âhirette bir pay yoktur. Onlardan öylesi de vardır ki: 'Rabbimiz, bize dünyada da iyilik ver, âhirette de iyilik (ver) ve bizi ateşin azabından koru' der. İşte bunların kazandıklarına karşılık nasibleri vardır. Allah, hesabı pek serî görendir."¹ (2/Bakara, 200-201-202)

* Prof. Dr.